

NARODOWY PROGRAM ZDROWIA NA LATA 2021–2025

I. Cel strategiczny Narodowego Programu Zdrowia

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, zwanego dalej „NPZ”, jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Przy realizacji NPZ niezbędne jest uwzględnienie wpływu skutków zdrowotnych wywołanych przez epidemię COVID-19 na zdrowie populacji. Choroba ta przyczyniła się do największego kryzysu zdrowotnego w Rzeczypospolitej Polskiej po zakończeniu II wojny światowej. Z uwagi na jej specyfikę (niezależnie od konieczności nieustannego jej przeciwdziałania i zwalczania skutków) niezbędne jest zintensyfikowanie działań mających na celu promowanie zdrowia, ograniczanie narażenia na czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych. Epidemia COVID-19, nakładając się na epidemię przewlekłych chorób niezakaźnych, powoduje efekt negatywnej synergii. Tym bardziej istotna jest konieczność podjęcia kompleksowych, a także zgodnych z aktualną wiedzą naukową, interwencji w obszarze zdrowia publicznego, wszelkimi dostępnymi narzędziami.

II. Cele operacyjne NPZ i podmioty odpowiedzialne za ich realizację

Art. 3 i art. 4 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 183), zwanej dalej „ustawą”, podkreślają znaczenie konieczności zapewnienia spójności działań w zakresie NPZ realizowanych przez organy władzy publicznej i współpracujące z nimi podmioty. Cele operacyjne i zadania służące realizacji celów operacyjnych określone w NPZ muszą wspólnie przyczyniać się do ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu, a także powinny być realizowane w sposób powiązany, przeciwdziałając więcej niż jednemu zagrożeniu jednocześnie, w szczególności w obszarach, w których istnieją naukowe dowody zależności między zagrożeniami lub czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi. Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia

13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami i osób ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062).

Cele operacyjne obejmują:

1. Profilaktykę nadwagi i otyłości.

Podmiot odpowiedzialny: minister właściwy do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw: oświaty i wychowania, kultury fizycznej, wewnętrznych, finansów publicznych, Ministrem Obrony Narodowej, Ministrem Sprawiedliwości.

2. Profilaktykę uzależnień.

Podmiot odpowiedzialny: minister właściwy do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw: oświaty i wychowania, wewnętrznych, rodziny, zabezpieczenia społecznego, szkolnictwa wyższego i nauki, finansów publicznych, rolnictwa, rynków rolnych, gospodarki, Ministrem Obrony Narodowej, Ministrem Sprawiedliwości.

3. Promocję zdrowia psychicznego.

Podmiot odpowiedzialny: minister właściwy do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw: oświaty i wychowania, wewnętrznych, rodziny, zabezpieczenia społecznego, pracy, szkolnictwa wyższego i nauki, wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych, budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, informatyzacji, Ministrem Obrony Narodowej, Ministrem Sprawiedliwości.

4. Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne.

Podmiot odpowiedzialny: minister właściwy do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw: energii, gospodarki morskiej, gospodarki wodnej, gospodarki złożami kopaliny, klimatu, środowiska, pracy, rolnictwa, rynków rolnych, oświaty i wychowania, wewnętrznych, Ministrem Obrony Narodowej, Ministrem Sprawiedliwości.

5. Wyzwania demograficzne.

Podmiot odpowiedzialny: minister właściwy do spraw zdrowia we współpracy z ministrem właściwym do spraw: rodziny, pracy, zabezpieczenia społecznego, wewnętrznych.

W ramach powyższych celów operacyjnych realizowane są zadania z zakresu zdrowia publicznego przez ministra właściwego do spraw zdrowia, we współpracy z właściwymi

ministrami, zgodnie z działami administracji rządowej oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ustawy.

III. Tryb i wysokość finansowania zadań

1. Zadania określone w ramach celów operacyjnych NPZ albo zadania wspierające – jeżeli w NPZ nie wskazano, że będą to zadania powierzane przez odpowiedniego ministra będącego dysponentem środków – są zadaniami, które uznaje się za zadania własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, finansowane ze środków pozostających w ich dyspozycji. Zadania własne nie wymagają pozyskiwania dodatkowych środków finansowych z budżetu państwa, o których mowa w art. 29 ust. 1 ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Przy powierzaniu zadań z zakresu zdrowia publicznego, innych niż wskazane w ust. 1 i 3, stosuje się tryb konkursowy zawierania umowy na ich realizację lub tryb wnioskowy, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy.

3. Zadania powierzane do realizacji w trybie konkursowym lub wnioskowym, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy, są finansowane ze środków planowanych przez odpowiednich dysponentów części budżetowych lub w ramach rocznych planów finansowych państwowych funduszy celowych, o których mowa w art. 29 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305), zgodnie z limitami określonymi przez ministra właściwego do spraw zdrowia, jako koordynującego realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego. Zadania powierzane do realizacji w trybie konkursowym lub wnioskowym, o których mowa w art. 14 ust. 1 i 2 ustawy, mogą być też finansowane ze środków, o których mowa w art. 13 ustawy.

4. W przypadku zadań realizowanych przez jednostki podległe lub nadzorowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia w ramach celu operacyjnego 2, finansowanie odbywa się przez zwiększenie środków pozostających w dyspozycji tych podmiotów lub upoważnienie do dysponowania środkami Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (dofinansowanie w trybie naboru wniosków (FRPH), chyba że wskazano inaczej). Jednostka podległa lub nadzorowana przez ministra właściwego do spraw zdrowia może opracować szczegółowy harmonogram realizacji zadań zgodnie ze zidentyfikowanymi priorytetami w zakresie profilaktyki uzależnień.

5. W przypadku zadań realizowanych przez koordynatora w ramach celu operacyjnego 3 – w części Zapobieganie samobójstwom, finansowanie odbywa się przez powierzenie realizacji zadań IPiN, zwanemu dalej „Koordynatorem”, w trybie, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy. IPiN powierza się koordynację realizacji wszystkich zadań określonych w tej części NPZ.

6. Zadania określone w NPZ powinny być realizowane we wskazanych latach.

7. Wysokość finansowania zadań powierzanych realizatorom w ramach celów operacyjnych NPZ i zadań wspierających, z wyłączeniem środków przeznaczanych w ramach limitów wydatków własnych, wynosi rocznie nie więcej niż maksymalny limit wydatków, o którym mowa w art. 29 ust. 1 i 2 ustawy. Podział środków między poszczególne cele operacyjne i zadania wspierające ustala się w harmonogramach.

8. Wysokość finansowania celów operacyjnych wynosi rocznie nie więcej niż 140 mln zł, w tym:

- 1) celu operacyjnego 1 – nie więcej niż 40 mln zł, ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów oraz budżetu państwa;
- 2) celu operacyjnego 2 – nie więcej niż 30 mln zł, ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz budżetu państwa;
- 3) celu operacyjnego 3 – nie więcej niż 30 mln zł, ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz budżetu państwa;
- 4) celu operacyjnego 4 – nie więcej niż 25 mln zł, ze środków budżetu państwa;
- 5) celu operacyjnego 5 – nie więcej niż 15 mln zł, ze środków budżetu państwa.

9. Przy przygotowaniu harmonogramów, o których mowa w ust. 7, dopuszcza się dokonanie przesunięcia nie więcej niż 20% łącznej kwoty przewidzianej na realizację NPZ między poszczególnymi celami operacyjnymi.

10. Na zadania wspierające przeznacza się nie mniej niż 3% środków przeznaczanych na realizację poszczególnych celów operacyjnych NPZ.

IV. Skróty

Zastosowane w NPZ skróty oznaczają:

CeZ   Centrum e-Zdrowia

CIOP-PIB   Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

CKPPiP	Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych
CMKP	Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego
CZSW	Centralny Zarząd Służby Więziennej
FRPH	Fundusz Rozwiązywania Problemów Hazardowych
FRKF	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej
FZSdU	Fundusz Zajęć Sportowych dla Uczniów
GIS	Główny Inspektor Sanitarny
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IES	Instytut Ekspertyz Sądowych
IMiD	Instytut Matki i Dziecka
IMP	Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi
IPiN	Instytut Psychiatrii i Neurologii
IMW	Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie
JST	Jednostki samorządu terytorialnego
KAS	Krajowa Administracja Skarbowa
KCAIDS	Krajowe Centrum do spraw AIDS
KGP	Komenda Główna Policji
KIF	Krajowa Izba Fizjoterapeutów
KRRiT	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
MZ	minister właściwy do spraw zdrowia
MBPiZP	minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa
ME	minister właściwy do spraw energii
MF	minister właściwy do spraw finansów publicznych
MG	minister właściwy do spraw gospodarki
MGM	minister właściwy do spraw gospodarki morskiej
MGW	minister właściwy do spraw gospodarki wodnej
MON	Minister Obrony Narodowej
MGZ	minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalin
MI	minister właściwy do spraw informatyzacji
MK	minister właściwy do spraw klimatu
MKF	minister właściwy do spraw kultury fizycznej
MEN	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania

MP	minister właściwy do spraw pracy
MR	minister właściwy do spraw rolnictwa
MRR	minister właściwy do spraw rynków rolnych
MS	Minister Sprawiedliwości
MSWiN	minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki
MŚ	minister właściwy do spraw środowiska
MRD	minister właściwy do spraw rodziny
MSW	minister właściwy do spraw wewnętrznych
MRMNiE	minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych
MZS	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
NIGRiR	Narodowy Instytut Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher
NIL	Narodowy Instytut Leków
NIO-PIB	Narodowy Instytut Onkologii im Marii Skłodowskiej-Curie – Państwowy Instytut Badawczy
NIZP-PZH	Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny
NSP	Nowe substancje psychoaktywne
ORE	Ośrodek Rozwoju Edukacji
PIF	Państwowa Inspekcja Farmaceutyczna
PIS	Państwowa Inspekcja Sanitarna
PTS	Polskie Towarzystwo Suicydologiczne
RPP	Rzecznik Praw Pacjenta
SG	Straż Graniczna
UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WIHE	Wojskowy Instytut Higieny i Epidemiologii
WIML	Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej
ŻW	Żandarmeria Wojskowa

V. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 1: Profilaktyka nadwagi i otyłości

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Prowadzenie ogólnopolskiego centrum edukacji żywieniowej	2021–2025	NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP-PZH	zadanie powierzone w trybie wnioskowym
2	Kształtowanie postaw prozdrowotnych, w tym upowszechnianie koncepcji Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie	2021–2025	MEN, ORE	zadanie własne
3	Promocja aktywności fizycznej – wsparcie pozalekcyjnych form aktywizacji fizycznej dzieci i młodzieży	2021–2025	MKF, JST	zadanie własne, zadanie finansowane ze środków FRKF oraz FZSdU (będących w dyspozycji MKF)
4	Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych	2021–2025	MZ, JST, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym
5	Promocja karmienia piersią	2021–2025	MZ, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym

6	Promowanie prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej wśród służb mundurowych	2021–2025	MSW oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW, WIML w ramach umowy z MON zawartej na wniosek WIML, CZSW w ramach umowy z MS zawartej na wniosek CZSW	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym, zadanie powierzone w trybie wnioskowym, zadanie powierzone w trybie wnioskowym
7	Prace nad systemem przyjaznego etykietowania żywności	2021–2025	MZ, GIS oraz NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP-PZH	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie wnioskowym
8	Szkolenia w zakresie zasad zdrowego żywienia i aktywności fizycznej dla grup zawodowych zaangażowanych w działania na rzecz walki z nadwagą i otyłością (pracodawcy, przemysł spożywczy, menedżerowie zdrowia, zawody medyczne, nauczyciele, pracownicy ochrony zdrowia, pracownicy PIS)	2021–2025	JST, KIF, NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP-PZH	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie wnioskowym
9	Badanie preferencji konsumentów dotyczących wyborów żywieniowych, w tym przegląd składu i wartości odżywczej wybranych produktów dostępnych na rynku	2021–2025	NIZP-PZH na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP-PZH	zadanie powierzone w trybie wnioskowym
10	Realizacja prozdrowotnej polityki fiskalnej sprzyjającej walce z nadwagą i otyłością	2021–2025	MZ, MF	zadanie własne
11	Prowadzenie eBazy izomerów trans kwasów tłuszczowych oraz jej aktualizacja na podstawie badań zawartości tych związków w żywności	2021–2025	NIZP-PZH na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP-PZH	zadanie powierzone w trybie wnioskowym

12	Aktualizacja norm żywienia populacji	2022–2025 (w odniesieniu do NIZP-PZH) 2024 (w odniesieniu do WIHE)	NIZP-PZH na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP-PZH, w części dotyczącej służb mundurowych WIHE na podstawie umowy zawartej z MON na wniosek WIHE	zadanie powierzane w trybie wnioskowym
13	Określenie norm żywienia w szpitalach	2022	MZ	zadanie własne
14	Monitorowanie, wczesna diagnoza i interwencja w zakresie występowania nadwagi i otyłości oraz podwyższonego ciśnienia tętniczego krwi w populacji dzieci	2021–2025	IMiD na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IMiD	zadanie powierzane w trybie wnioskowym
15	Badanie sposobu żywienia i stanu odżywienia polskiego społeczeństwa	2024–2025	instytut badawczy lub uczelnia wybrana w drodze konkursów ogłaszanych przez MZ, WIML w ramach umowy z MON zawartej na wniosek WIML	zadanie powierzane w trybie konkursowym, zadanie powierzone w trybie wnioskowym

VI. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 2: Profilaktyka uzależnień

Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom	2021–2025	MZ, MEN, ORE, MSW, MRD, MON, MS, JST oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MS, JST, GIS, PIS, IPiN, NIO-PIB, KCAIDS, NFZ, jednostka podległa	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)

			MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	
2	Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu)	2021–2025	MZ, MEN, MSWiN, MSW, MON, MS, GIS, IPiN, NIO-PIB, JST, Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
3	Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień	2021–2025	MZ, MSW, MON, MS, GIS, IPiN, NIO-PIB, JST, ORE jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
4	Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego	2021–2025	JST, ORE, IPiN, MS, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze	zadania własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru

			konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	wniosków (FRPH)
5	Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin	2021–2025	MZ, MEN, MRD, MS, JST, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień	zadania własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
6	Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie	2021–2025	MSW, MS, MRD, MON, MZ, JST, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w trybie konkursów lub naboru wniosków ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
7	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich	2021–2025	MZ, KCAIDS, NFZ, JST, MRD, MZS, Policja, prokuratura, NIZP-PZH, RPP, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)

Uzależnienie od tytoniu (nikotyny)

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Ograniczanie dostępności fizycznej i ekonomicznej wyrobów tytoniowych i powiązanych	2021–2025	MZ, MF, MR, MRR	zadanie własne

2	Realizacja szkoleń personelu medycznego w zakresie leczenia uzależnienia od nikotyny oraz prowadzenie Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym	2021–2025	NIO-PIB na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIO-PIB	zadanie powierzane w trybie wnioskowym
3	Ułatwianie wychodzenia z nałogu używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów przez zapewnienie dostępu do świadczeń specjalistycznych	2021–2025	MZ, NFZ	zadanie własne
4	Prowadzenie współpracy międzynarodowej dotyczącej polityki ograniczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów oraz płynów do ponownego ich napełniania	2021–2025	GIS, MZ, NIO-PIB, Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych	zadanie własne
5	Prowadzenie nadzoru nad zawartością składników w wyrobach tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobach tytoniowych oraz płynach do ponownego ich napełniania	2021–2025	Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych, PIS	zadanie własne
6	Zapewnienie skutecznego przestrzegania przepisów obowiązującego prawa w zakresie polityki antynikotynowej	2021–2025	MZ, MS, MSW, PIS, MON, KAS, Policja oraz SG, UOKiK, Prezes Biura do spraw Substancji Chemicznych	zadanie własne

Uzależnienie od alkoholu

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej	2021–2025	JST, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)

			wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	
2	Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD	2021–2025	MZ, MSWiN, NFZ, JST	zadanie własne
3	Wdrożenie w podstawowej opiece zdrowotnej procedury wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec pacjentów spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie	2021–2025	MZ, NFZ, placówki podstawowej opieki zdrowotnej	zadanie własne
4	Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu	2021–2025	MF, MG, JST, MZ, Policja, KRRiT, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
5	Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych	2021–2025	MS, UOKiK, KRRiT, KAS prokuratura, Policja, SG, JST, MG; jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru wniosków	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)

			(FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	
6	Ograniczanie skali przemytu i liczby nielegalnych miejsc odkażania alkoholu	2021–2025	KAS, MSW, SG, Policja	zadanie własne

Uzależnienia od zachowań (uzależnienia behawioralne)

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania	2021–2025	JST, IPiN podmioty wybrane przez jednostkę podległą MZ właściwą w sprawie uzależnień w drodze naboru wniosków (FRPH)	zadanie własne, zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
2	Rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna realizowane w szczególności przez zapewnienie dostępu do oddziaływań pomocowych dla problemowych i patologicznych hazardzistów, osób z innymi uzależnieniami behawioralnymi oraz ich bliskich	2021–2025	MZ, podmioty wybrane przez jednostkę podległą MZ właściwą w sprawie uzależnień w drodze naboru wniosków (FRPH)	zadanie własne, zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
3	Poszerzanie i udoskonalanie oferty programów wczesnej interwencji, skierowanych do jednostek lub grup narażonych na czynniki ryzyka	2021–2025	podmioty wybrane przez jednostkę podległą MZ właściwą w sprawie uzależnień w drodze naboru wniosków (FRPH)	zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
4	Prowadzenie badań dotyczących uzależnień behawioralnych oraz monitorowanie i ewaluacja podejmowanych działań	2021–2025	IPiN, podmioty wybrane przez jednostkę podległą MZ właściwą w sprawie uzależnień	zadanie własne, zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)

			w drodze naboru wniosków (FRPH)	
--	--	--	---------------------------------	--

Uzależnienia od narkotyków

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP	2021–2025	MZ, MRD, MSW, MS, GIS, PIS, MEN, MON, IMP, IMW, KRRiT, media publiczne, JST, ORE, Policja, NIL, SG, KAS, PIF, ŻW, zespoły robocze powołane przez Przewodniczącego Rady do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowi Graniczni Inspektorzy Sanitarni oraz IES; jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz podmioty wybrane w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
2	Prowadzenie poradnictwa w ramach ogólnopolskiego telefonu zaufania oraz poradni internetowej	2021–2025	jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień, podmioty wybrane przez jednostkę podległą MZ właściwą w sprawie uzależnień w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)

3	Objęcie leczeniem substytucyjnym co najmniej 30% osób uzależnionych od opioidów w każdym województwie	2021–2025	MZ oraz NFZ	zadanie własne
4	Zwiększanie liczby programów terapeutycznych skierowanych do użytkowników przetworów konopi i osób uzależnionych od nich	2021–2025	podmioty wybrane przez jednostkę podległą MZ właściwą w sprawie uzależnień w drodze konkursów lub naboru wniosków (FRPH) ogłaszanych przez tę jednostkę	zadanie powierzane w trybie konkursowym oraz zadanie dofinansowane w trybie naboru wniosków (FRPH)
5	Realizacja działań mających na celu ograniczenie podaży środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP	2021–2025	MSW, Policja, SG, MON, ŻW, MF, KAS, GIS, PIS	zadanie własne

VII. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 3: Promocja zdrowia psychicznego

Promocja zdrowia psychicznego

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Realizacja projektów i programów edukacyjnych, wychowawczych, interwencyjnych oraz profilaktycznych opartych na podstawach naukowych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej	2021–2025	JST, MZ, IPiN, oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, MEN oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MEN, MS oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym

			przez MS, MSW oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MSW, MON oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MON	
2	Podnoszenie kompetencji kadr medycznych i innych specjalistów uczestniczących w realizacji działań profilaktycznych na rzecz opieki psychiatrycznej	2021–2025	MZ oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
3	Kompleksowe badanie stanu zdrowia psychicznego społeczeństwa i jego uwarunkowań	2021–2025	instytut badawczy lub uczelnia medyczna wybrana w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie powierzane w trybie konkursowym
4	Koordinacja, monitorowanie oraz ewaluacja skuteczności i efektywności zadań prowadzonych w celu profilaktyki problemów zdrowia psychicznego i poprawy dobrostanu psychicznego	2021–2025	MZ, IPiN na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek IPiN	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym

Zapobieganie zachowaniom samobójczym

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Rozwijanie odpowiedzialnej polityki informacyjnej na temat zachowań samobójczych oraz czynników ryzyka i czynników chroniących z nimi związanych, w tym monitorowanie mediów, stosowanie	2021–2025	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora,	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym

	zaleceń specjalistów (np. suicydologów, specjalistów zdrowia publicznego) w opracowywaniu materiałów informacyjnych i innych przekazów o charakterze medialnym przez instytucje publiczne oraz media publiczne		MZ, MRD, MZS, MSW, KRRiT, MEN, MSWiN, MON, JST	
2	Ograniczanie dostępu do metod dokonywania samobójstw w celu zmniejszenia liczby zachowań samobójczych we wszystkich grupach wiekowych, w tym wspieranie inicjatyw mających na celu poprawę bezpieczeństwa w różnych obiektach, np. mostach, wiaduktach, w obszarze infrastruktury kolejowej (m.in. stacje kolejowe, przejazdy, perony) i budynkach, a także podejmowanie racjonalnych działań w obszarze dostępności leków (OTC), środków medycznych i innych toksycznych substancji chemicznych wykorzystywanych w celach samobójczych	2021–2025	MBPiZP, MSW, MI, MZ, JST, Naczelna Izba Aptekarska	zadanie własne
3	Opracowanie, wdrażanie i ewaluacja programów profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej ukierunkowanych na zapobieganie zachowaniom samobójczym, dostosowanych do potrzeb różnych populacji	2021–2025	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora, MZ, MEN, PTS, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień, ORE oraz MSW, MON, MS we współpracy z Koordynatorem w odniesieniu do służb mundurowych i osób osadzonych, JST	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym
4	Zapewnienie dostępu do pomocy w kryzysie psychicznym przez dostęp do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych (w tym	2021–2025	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym,

	telefony wsparcia i zaufania, poradnie internetowe, infolinie i linie wsparcia), dostosowanej do potrzeb osób w różnym wieku		Koordynatora, MZ, MSW, MON, MEN, MRD, MZS, JST, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie powierzone w trybie konkursowym
5	Opracowanie (przy udziale suicydologów i specjalistów zdrowia publicznego), aktualizacja, upowszechnianie i monitorowanie wdrażania standardów postępowania w przypadku ryzyka zachowań samobójczych skierowanych do adekwatnych grup osób i instytucji, m.in. służby zdrowia, pomocy społecznej, kadry pedagogicznej, rodziców, służb mundurowych, mediów i osób duchownych	2021–2022 – opracowanie standardów 2022–2025 – aktualizacja, upowszechnia- nie i monitorowa- nie wdrażania	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora, MZ, MEN, MRD, MZS, MS, MSW, MRMNiE, MON, PTS	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie wnioskowym
6	Rozwój kompetencji pracowników ochrony zdrowia, pracowników oświaty, pomocy społecznej, służb mundurowych, osób duchownych i innych grup zawodowych, w zakresie wczesnego wykrywania symptomów zachowań samobójczych oraz podejmowania interwencji wobec osób przejawiających zachowania samobójcze	2021–2025	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora, MZ, MSWiN, MRD, MZS, MP, MS, MSW, MRMNiE, MON, ORE, JST	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie wnioskowym
7	Rozwój kompetencji przedstawicieli środków masowego przekazu, w szczególności dziennikarzy, redaktorów, sekretarzy redakcji, wydawców	2021–2025	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora	zadanie powierzone w trybie wnioskowym
8	Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej, zachowań samobójczych, postaw społecznych	2021–2025	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora, MZ, MS, MSW, KGP, MON	zadanie własne, zadanie powierzone w trybie wnioskowym

9	Prowadzenie działalności naukowo-badawczej, w tym prowadzenie badań ukierunkowanych na monitorowanie zachowań samobójczych w różnych populacjach, z uwzględnieniem metod dokonywania zamachów samobójczych, a także prowadzenie badań ukierunkowanych na identyfikację nowych i monitorowanie znanych czynników ryzyka i czynników chroniących, w tym prowadzenie badań w zakresie wpływu mediów na zachowania samobójcze	2021–2025	Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora, MZ, PTS, jednostka podległa MZ właściwa w sprawie uzależnień oraz MSW, MON, MEN, MSWiN	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym
10	Koordinacja działań na rzecz zapobiegania zachowaniom samobójczym określonych w NPZ, z uwzględnieniem możliwości utworzenia i prowadzenia Biura do Spraw Zapobiegania Zachowaniom Samobójczym	2021–2025 2021 – utworzenie Biura	MZ, Koordynator w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek Koordynatora	zadanie własne oraz zadanie powierzane w trybie wnioskowym

VIII. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 4: Zdrowie środowiskowe i choroby zakaźne

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Działania edukacyjne dotyczące wpływu środowiska życia na zdrowie	2021–2025	MZ, ME, MGM, MGW, MGZ, MK, MŚ, Biuro do spraw Substancji Chemicznych, IMP, IMW, GIS, PIS, JST, NIZP-PZH	zadanie własne
2	Podjęcie inicjatyw na rzecz profilaktyki chorób zawodowych i związanych z pracą, w tym ze służbą żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz wzmocnienie zdrowia pracujących	2021–2025	JST, KIF, IMP oraz IMW w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek danego instytutu oraz WIHE, w odniesieniu do służb mundurowych	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym

			w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek WIHE, CIOP-PIB w ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB	
3	Prowadzenie baz danych dotyczących występowania czynników rakotwórczych i mutagennych w miejscu pracy, Centralnego Rejestru Chorób Zawodowych oraz Krajowego Rejestru Czynników Biologicznych	2021–2025	IMP w ramach umowy zawartej z MZ na wniosek IMP	zadanie powierzane w trybie wnioskowym
4	Monitorowanie zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w miejscu pracy Prowadzenie monitoringu oceniającego ekspozycję na związki chemiczne w środowisku pracy i służby żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz środowisku zamieszkania	2021–2025	IMP w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IMP, a w przypadku służb mundurowych – WIHE w ramach umowy z MZ na wniosek WIHE	zadanie powierzane w trybie wnioskowym
5	Promocja szczepień, utrzymanie funkcjonalności portalu informacyjnego dotyczącego szczepień – działania promocyjne i popularyzacyjne dotyczące szczepień ochronnych	2021–2025	MZ, GIS, PIS, JST, NIZP-PZH, NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP-PZH	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym
6	Przeciwdziałanie powstawaniu antybiotykooporności u drobnoustrojów	2021–2025	MZ, MR, MRR, MON, GIS, PIS, NIL, NIZP-PZH oraz NIL na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIL, NIZP-PZH na podstawie umowy zawartej z MZ na wniosek NIZP-PZH	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym

7	<p>Poprawa bezpieczeństwa opieki zdrowotnej, w tym kształtowanie postaw i umiejętności personelu medycznego, dotyczących metod sterylizacji, dekontaminacji i dezynfekcji</p>	2021–2025	MZ, MON, GIS, PIS, NIL, NIZP-PZH	zadanie własne
8	<p>Prowadzenie nadzoru epidemiologicznego dotyczącego chorób zakaźnych, w tym w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) badania biologicznych czynników chorobotwórczych; 2) sporządzanie krajowych raportów liczbowych o zarejestrowanych zakażeniach, zachorowaniach i zgonach na zakażenia i choroby zakaźne podlegających zgłoszeniu oraz rocznego raportu o stanie zaszczepienia przeciw chorobom zakaźnym; 3) analiza zgłoszeń niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) oraz sporządzanie rocznego krajowego raportu liczbowego w tym zakresie; 4) koordynacja przekazywania krajowych danych epidemiologicznych o zakażeniach i chorobach zakaźnych do Europejskiego Centrum Zapobiegania oraz Kontroli Chorób Zakaźnych oraz innych instytucji i organizacji międzynarodowych, w tym sporządzenie i przekazywanie raportów zawierających m.in. indywidualne (zanonimizowane) dane o zachorowaniach na choroby zakaźne zgodnie z definicjami przypadków; 5) zapewnienie całodobowego funkcjonowania Krajowego Punktu Centralnego ds. Międzynarodowych Przepisów Zdrowotnych (KPC ds. MPZ) oraz Krajowego Punktu Kontaktowego Wspólnotowego Systemu Wczesnego Ostrzegania i Reagowania (KPK EWRS) 	2021–2025	<p>Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc, NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP-PZH (pkt 1, 4)</p> <p>oraz NIZP-PZH w ramach umowy z GIS zawartej na wniosek NIZP-PZH (pkt 2, 3, 5)</p>	zadanie własne (Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc), zadanie powierzane w trybie wnioskowym

9	Badania naukowe i ocena wpływu jakości środowiska życia na stan zdrowia	2021–2025	podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MON (zgodnie z właściwością)	zadanie powierzane w trybie konkursowym
10	Prowadzenie baz danych (oraz ich przetwarzanie i udostępnianie właściwym podmiotom) dotyczących chemicznych zanieczyszczeń żywności, mikrobiologii żywności, dodatków do żywności, bezpieczeństwa materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2021–2025	NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP-PZH	zadanie powierzane w trybie wnioskowym

IX. Wykaz zadań służących realizacji celu operacyjnego 5: Wyzwania demograficzne

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Kreowanie postaw prozdrowotnych oddziałujących na zdrowie prokreacyjne oraz podnoszenie kompetencji kadr medycznych w zakresie zdrowia prokreacyjnego	2021–2025	MZ, JST, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
2	Upowszechnianie rozwiązań systemowych w zakresie zdrowia prokreacyjnego, w tym w opiece prekonceptyjnej i okołoporodowej	2021–2025	MZ, JST, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
3	Wspieranie aktywności społecznej seniorów oraz poprawa związanej ze zdrowiem jakości życia osób starszych	2021–2025	MRD, MP, MZS, MZ, JST, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym

4	Rozwój usług wspierających zdrowie i jakość życia związaną ze zdrowiem u osób starszych i ich opiekunów nieformalnych, w szczególności przez rozwój dziennych form wsparcia i pomocy psychologicznej	2021–2025	MRD, MZS, JST, MZ, NFZ, podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
5	Działania na rzecz koordynacji opieki nad osobami starszymi dostępnej w ramach systemów ochrony zdrowia i pomocy społecznej	2021–2025	MZ, MRD, MZS, NFZ, JST, NIGRiR, podmioty wybrane w drodze konkursów ogłaszanych przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
6	Edukacja przedstawicieli zawodów medycznych w zakresie potrzeb zdrowotnych osób starszych	2021–2025	MZ oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, CMKP w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek CMKP, CKPPiP w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek CKPPiP	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym, zadanie powierzane w trybie wnioskowym
7	Edukacja ukierunkowana na profilaktykę problemów zdrowotnych występujących u osób starszych, w szczególności w zakresie urazów i prewencji upadków oraz zasad unikania skutków polipragmazji	2021–2025	MZ oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, MRD, MZS, JST, CeZ, NFZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
8	Edukacja opiekunów nieformalnych osób starszych na temat chorób związanych z wiekiem oraz zasad właściwej opieki nad tymi osobami	2021–2025	MZ oraz podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, JST	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym

9	Informowanie i edukacja przedstawicieli służb publicznych i zawodów niemedyceńskich mających częsty kontakt z osobami starszymi na temat chorób związanych z wiekiem oraz zasad postępowania w kontakcie z tymi osobami	2021–2025	MZ, MSW, MRD, MP, MZS, JST, podmioty wybrane w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
10	Edukacja w zakresie zarządzania zdrowiem starzejących się pracowników oraz opracowanie i upowszechnienie instrumentów promujących zdrowie i zachowania prozdrowotne w środowisku pracy	2021–2025	MZ, MP, CIOP-PIB, IMP w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek IMP, CIOP-PIB w ramach umowy z MP zawartej na wniosek CIOP-PIB	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie wnioskowym
11	Opracowywanie rozwiązań wspierających wykrywanie i monitorowanie przebiegu chorób związanych z wiekiem oraz wdrożenie tych rozwiązań	2021–2025 – opracowanie i testowanie rozwiązań	MZ, instytut badawczy lub uczelnia wybrana w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, NIZP-PZH, NFZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym
12	Badania dotyczące stanu zdrowia osób starszych i współpraca międzynarodowa w zakresie zdrowia osób starszych	2021–2025	MZ, instytut badawczy lub uczelnia wybrana w drodze konkursu ogłaszanego przez MZ, NIZP-PZH, NFZ	zadanie własne, zadanie powierzane w trybie konkursowym

X. Zadania wspierające

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Okres realizacji</i>	<i>Realizator</i>	<i>Tryb realizacji</i>
1	Gromadzenie informacji o zadaniach z zakresu zdrowia publicznego zrealizowanych lub podjętych w danym roku oraz sporządzanie raportów	2021–2025	NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na	zadanie powierzane w trybie wnioskowym

	z realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w oparciu o dane gromadzone od realizatorów tych zadań, wraz z ewaluacją		wniosek NIZP-PZH	
2	Przygotowanie raportu „Sytuacja zdrowotna ludności Polski i jej uwarunkowania”	2022, 2024	NIZP-PZH w ramach umowy z MZ zawartej na wniosek NIZP-PZH	zadanie powierzane w trybie wnioskowym
3	Rozwój portalu pacjent.gov.pl jako wiarygodnego źródła informacji	2021–2025	MZ, NFZ, CeZ, RPP	zadanie własne
4	Działania na rzecz podnoszenia zgłaszalności do rządowych programów profilaktycznych i szczepień obowiązkowych	2021–2025	MZ, NFZ	zadanie własne

XI. Wskaźniki i sposób monitorowania i ewaluacji NPZ

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie i ewaluację NPZ jest minister właściwy do spraw zdrowia. Ewaluacja jest prowadzona w trakcie całego czasu realizacji NPZ. Wartości wskaźników monitorowania będą publikowane na stronie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw zdrowia.

Monitorowanie zadań i ich efektów będzie prowadzone w oparciu o wskaźniki gromadzone w ramach systemu statystyki publicznej, systemu monitorowania rozwoju, dane dotyczące chorobowości szpitalnej, dane o przyczynach zgonu, a także informacje gromadzone przez realizatorów poszczególnych zadań przewidzianych w NPZ. Zaproponowane wskaźniki powinny być gromadzone i prezentowane w rozbiciu na wiek i płeć, w przypadku dostępności danych.

1. Wskaźniki monitorowania celu strategicznego

<i>Lp.</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Źródło</i>
1	Oczekiwana długość życia w zdrowiu (HLY) w rozbiciu na płeć, wiek	GUS, Eurostat
2	Oczekiwana długość życia w rozbiciu na wykształcenie, miejsce zamieszkania, wiek, płeć	Eurostat, NIZP-PZH
3	Umieralność według przyczyn w rozbiciu na miejsce zamieszkania, płeć, wiek	NIZP-PZH, GUS
4	Umieralność niemowląt w rozbiciu na miejsce zamieszkania	GUS

2. Wskaźniki monitorowania poszczególnych celów operacyjnych

Cel operacyjny 1

<i>Lp.</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Źródło</i>
1	Liczba uczestników zadań realizowanych w ramach programu sportu dla wszystkich	MKF
2	Spożycie warzyw	GUS

Cel operacyjny 2

<i>Lp.</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Źródło</i>
1	Umieralność z powodu raka płuca	GUS/NIO-PIB
2	Całkowite spożycie alkoholu	GUS
3	Rozpowszechnienie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP wśród młodzieży	Z dostępnych badań epidemiologicznych

Cel operacyjny 3

<i>Lp.</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Źródło</i>
1	Liczba prób samobójczych	KGP
2	Liczba samobójstw	GUS, KGP

Cel operacyjny 4

<i>Lp.</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Źródło</i>
1	Zapadalność na wybrane choroby zakaźne (HCV, HBV, HIV, różyczka, odra, polio)	NIZP-PZH

Cel operacyjny 5

<i>Lp.</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Źródło</i>
1	Samoocena stanu zdrowia (Self-perceived health) osób w wieku co najmniej 60 lat (dla osób w wieku 60–74 i 75+) według miejsca zamieszkania, płci	GUS na podstawie Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC)
2	Oczekiwana dalsza długość życia osób w wieku 65 lat oraz oczekiwana dalsza długość życia w zdrowiu osób w wieku 65 lat	GUS

3. Wskaźniki ewaluacji NPZ

<i>Lp.</i>	<i>Wskaźnik</i>	<i>Źródło</i>
1	Liczba zrealizowanych lub podjętych zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 w danym roku	MZ, NIZP-PZH